

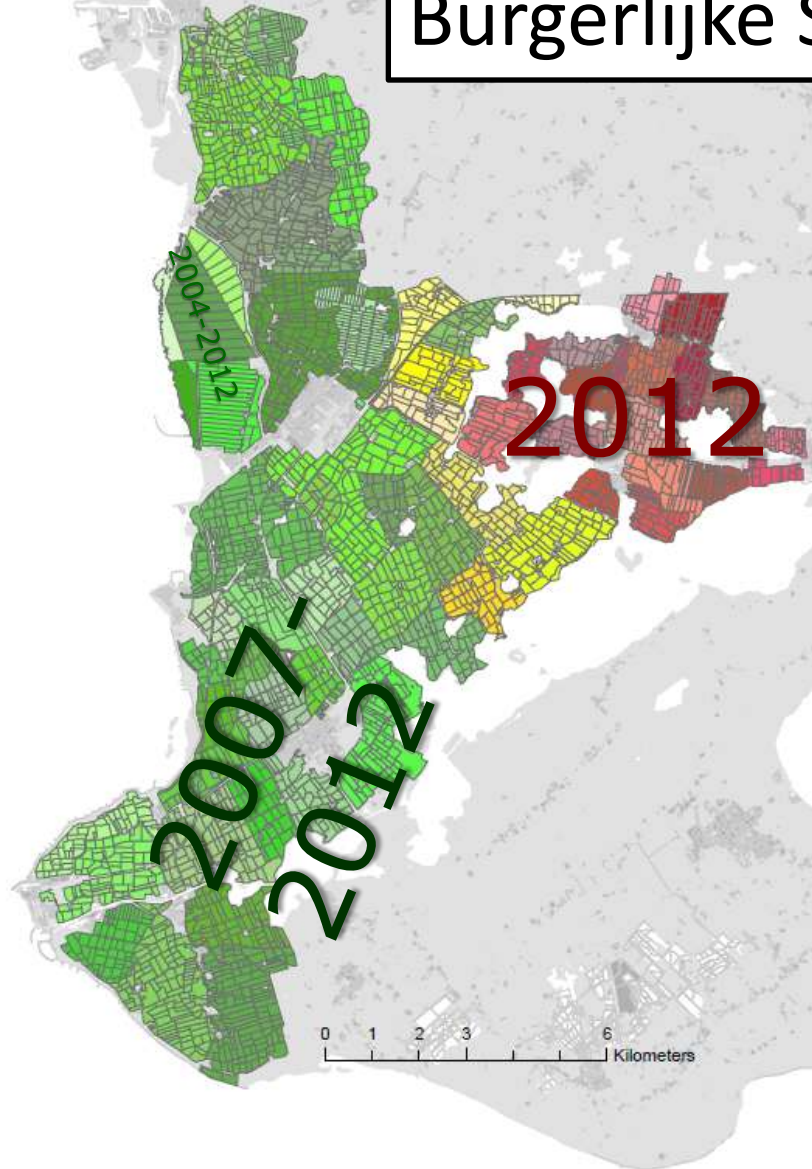
Het belang van kruidenrijk grasland voor de Grutto

Grutto-onderzoek
Rijksuniversiteit Groningen

*Krijn Trimbos – Projectleider weidevogelbeheer
Landschap Noord Holland*

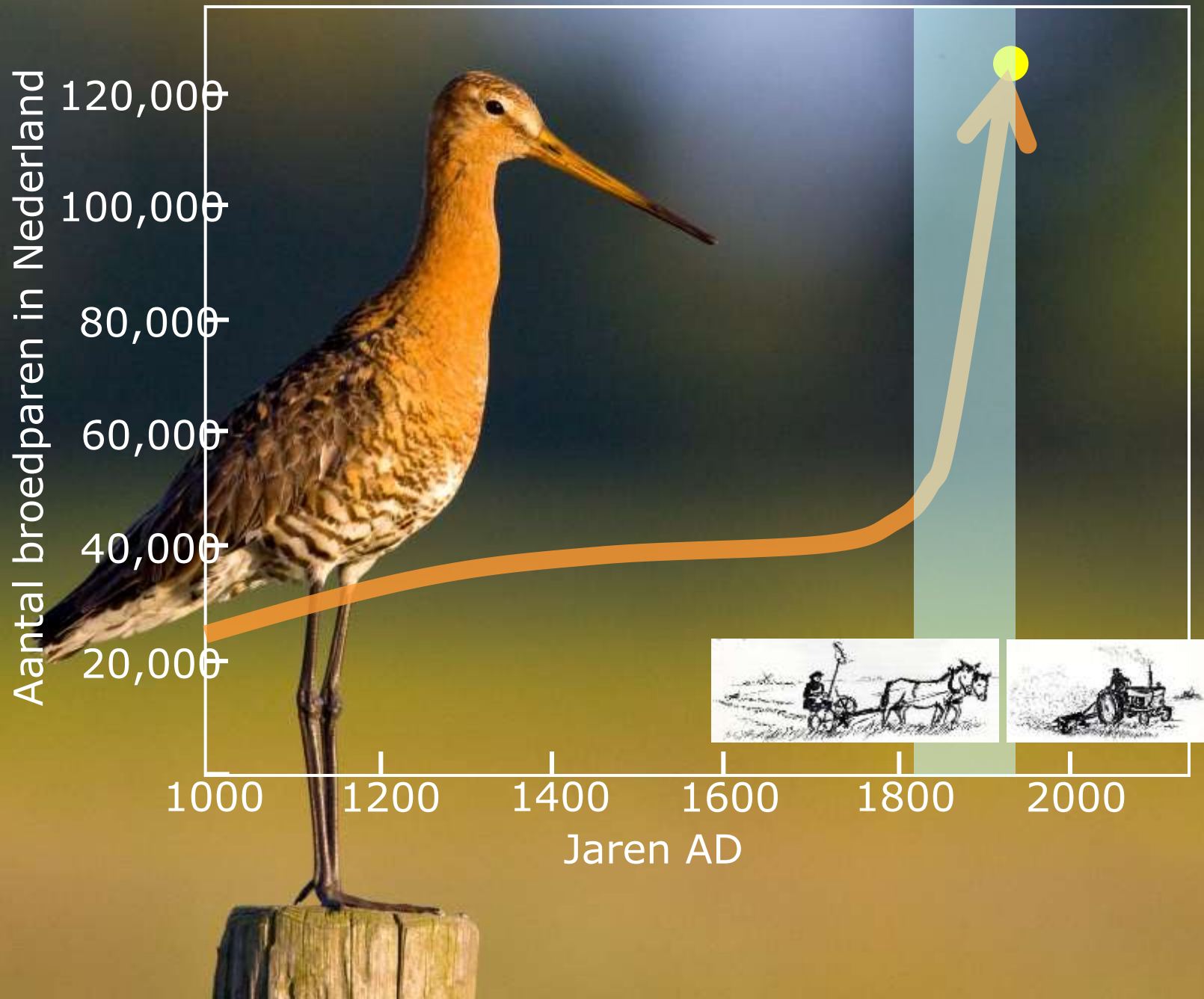

Langjarig Demografisch Onderzoek = Burgerlijke Stand Grutto ZW Friesland

- aantallen grutto's
- nesten
- geringde kuikens
- geringde volwassen grutto's
- habitat

A photograph of a field of yellow buttercup flowers. In the foreground, there are several tall, thin grasses with reddish-brown seed heads. The field is filled with many yellow buttercup flowers. The sky is overcast and grey.

Cultuurnatuur

Cultuurnatuur

Photos: Jan van de Kant & Astrid Kant,
Hans Pietersma & Henk Hut

- meer bemesting
- zwaardere machines
- lagere waterpeilen
- vaker ploegen & frezen
- grotere percelen

- sneller groeiende grastypes
- veel minder kruiden
- geen koeien meer in de wei
- vroeger, veel frequenter, & ook 's nachts maaien
- trekkers rijden veel harder

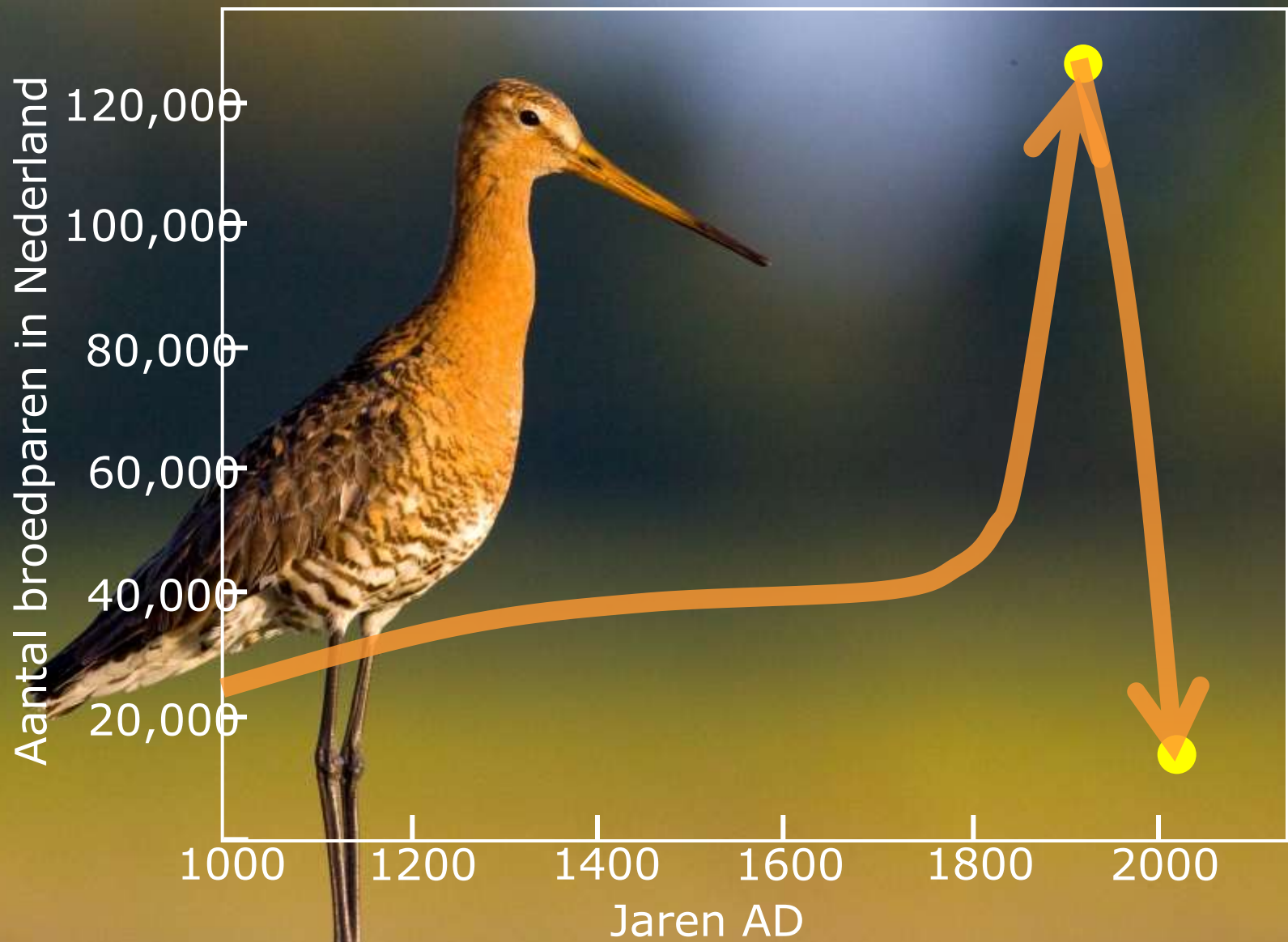

<5% van het boerenland

>95% van het boerenland

Instorten Grutto-populatie

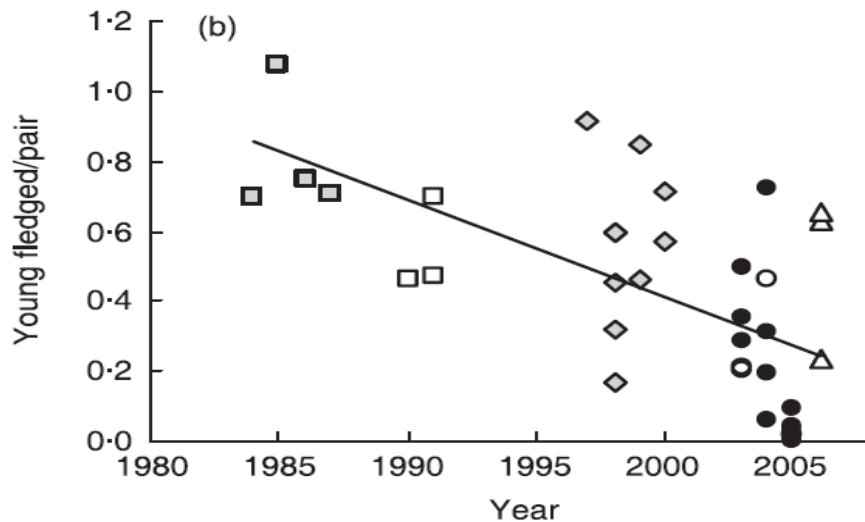
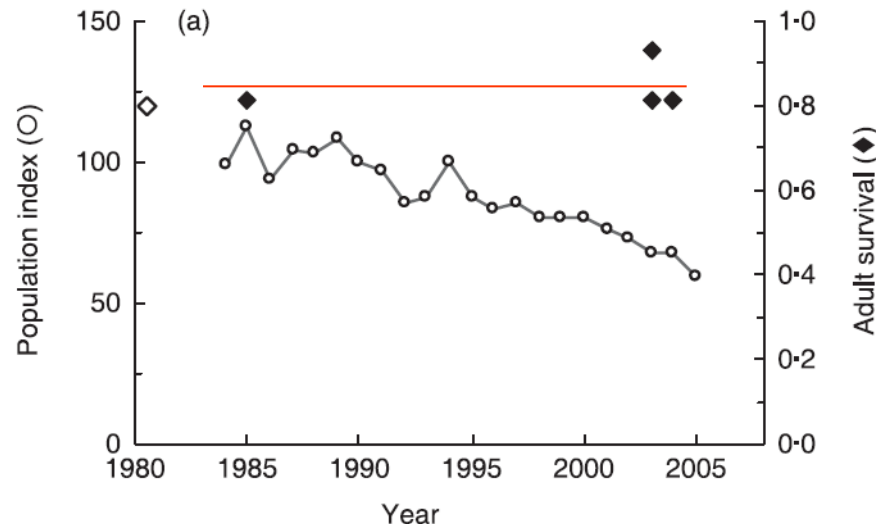

Foto: Feike v/d Leij

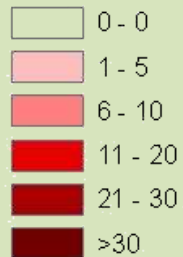
Schekkerman et al. 2008

Populatiedynamica en habitatkeus

Gruttokaart

Uitsnede Nederland

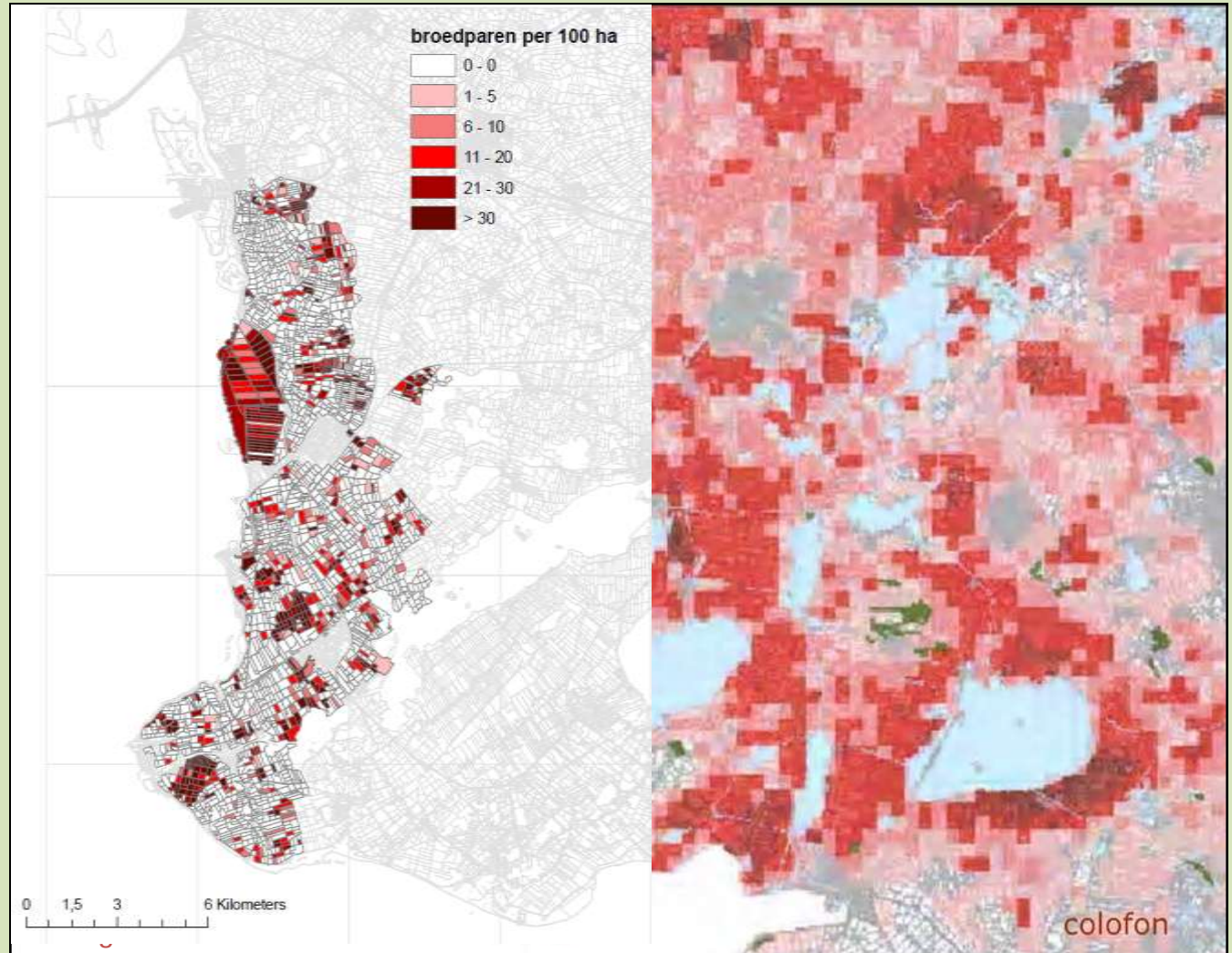
Broedparen per 100 ha.

10 0 30 Kilometers

Afdrukdatum: 18-4-2005

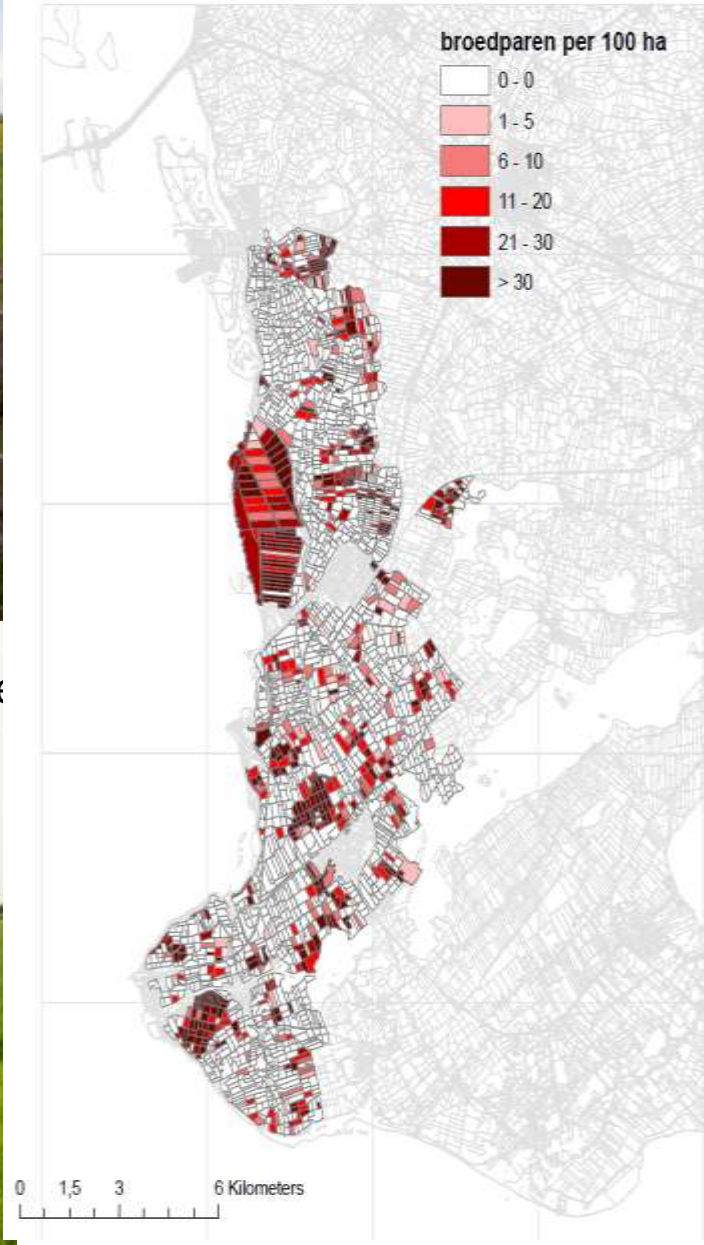
Opmerkingen: Topografie TDKadaster 2005

Extensief: kruidenrijk, gevarieerde structuur, hoge gws, greppels of microrelief

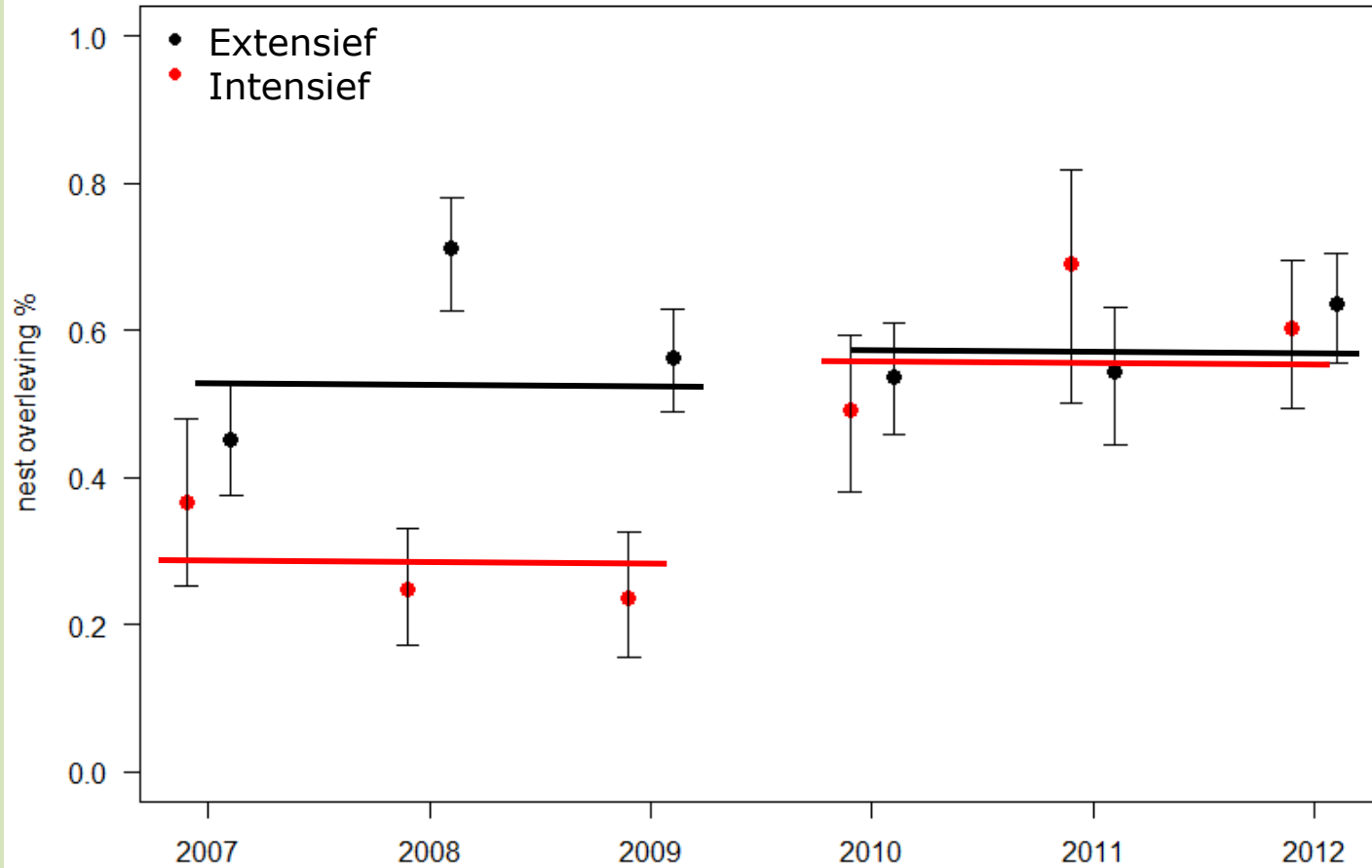
Intensief: kruidenarm, dichte structuur, lage gws, geen greppe

nest succes

nest succes

2007 – 2012

Intensief:
42%

Extensief:
56%

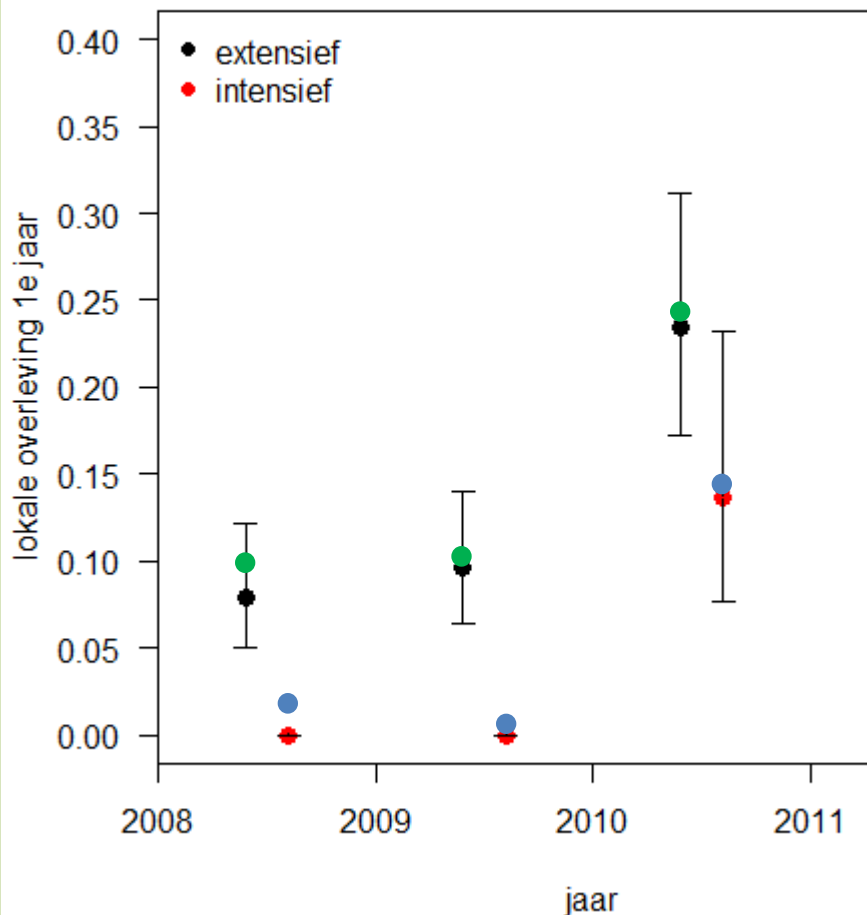
overleving 1^e jaar

Overleving kuikens

overleving 1^e jaar

2007 – 2012

Intensief: 6% van de kuikens

Extensief: 15% van de kuikens

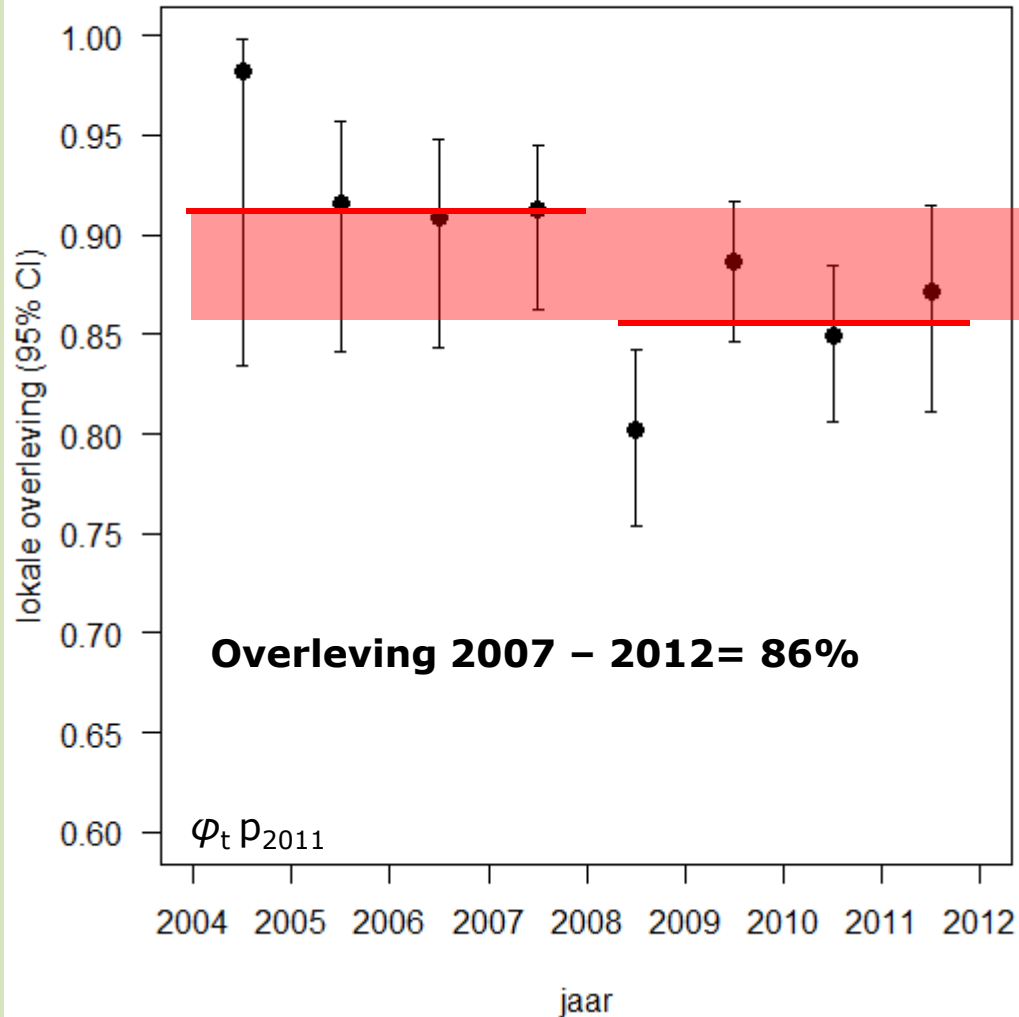
Overleving volwassen vogels

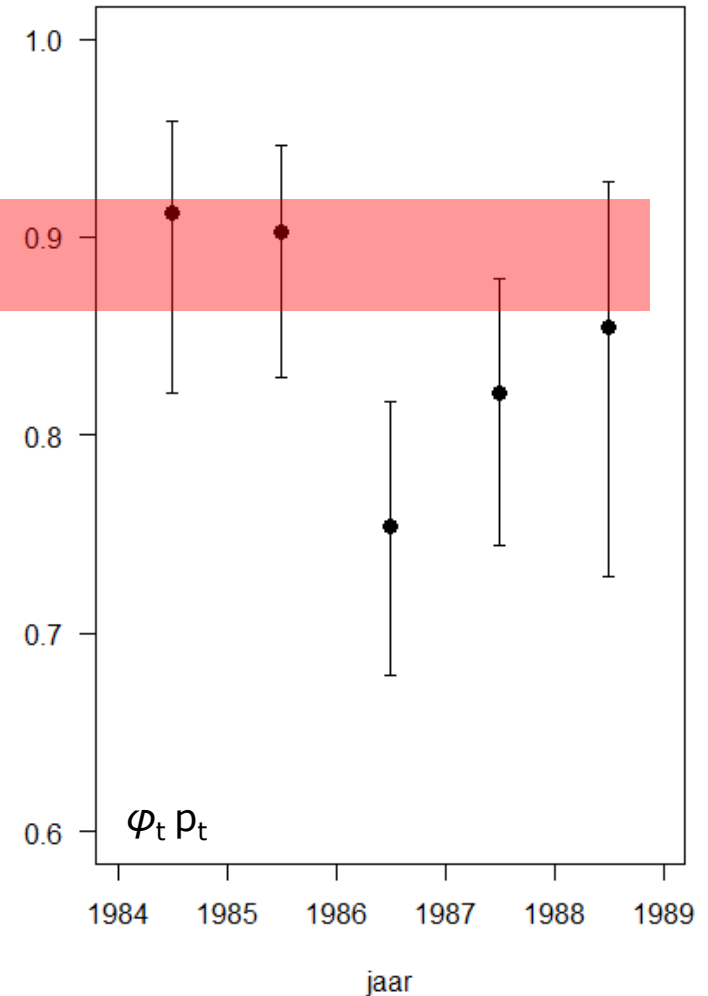
Overleving volwassen vogels

Zuidwest Friesland

Schaalsmeerpolder NH

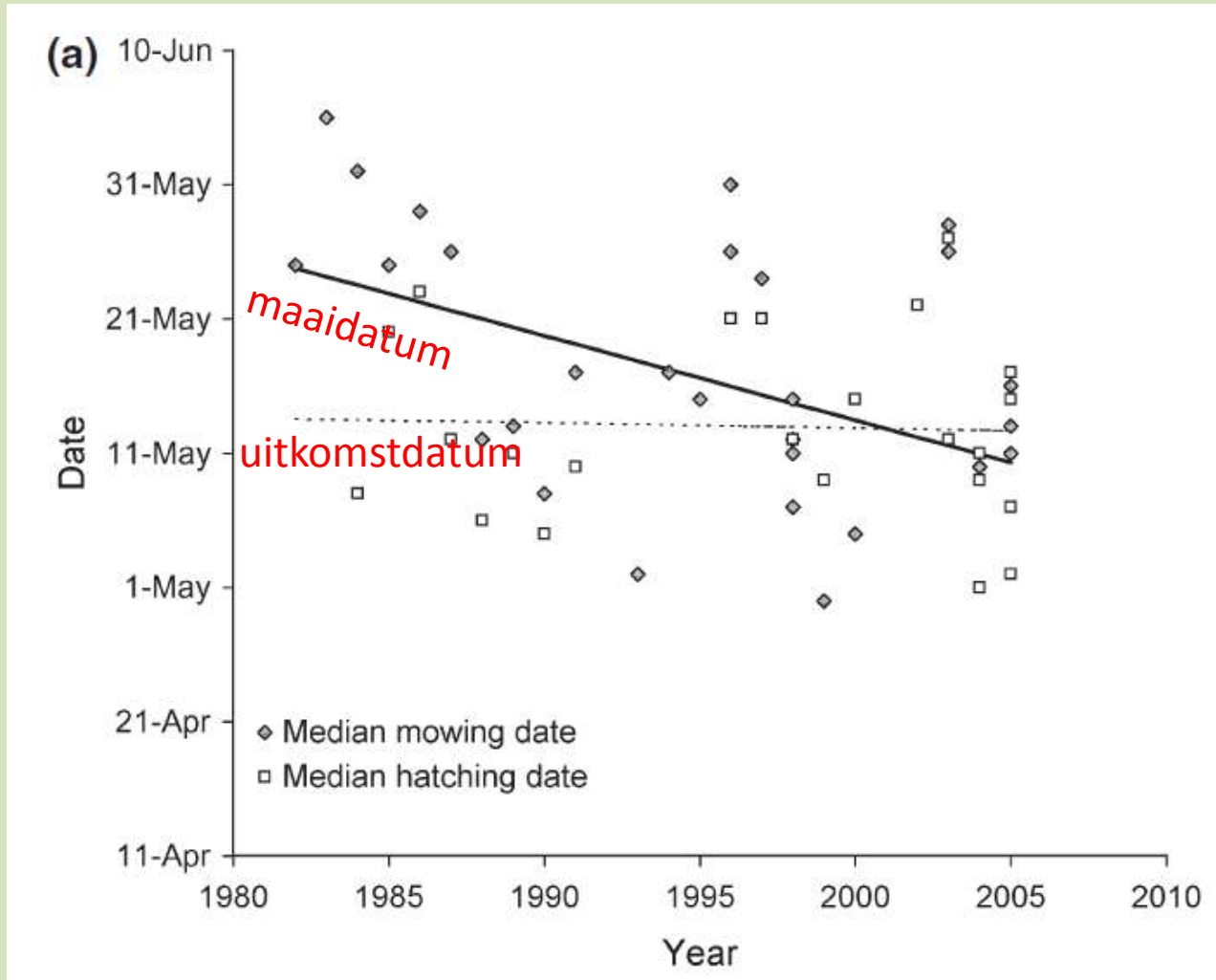
(data Niko Groen)

Oorzaken verschillen tussen intensief en extensief

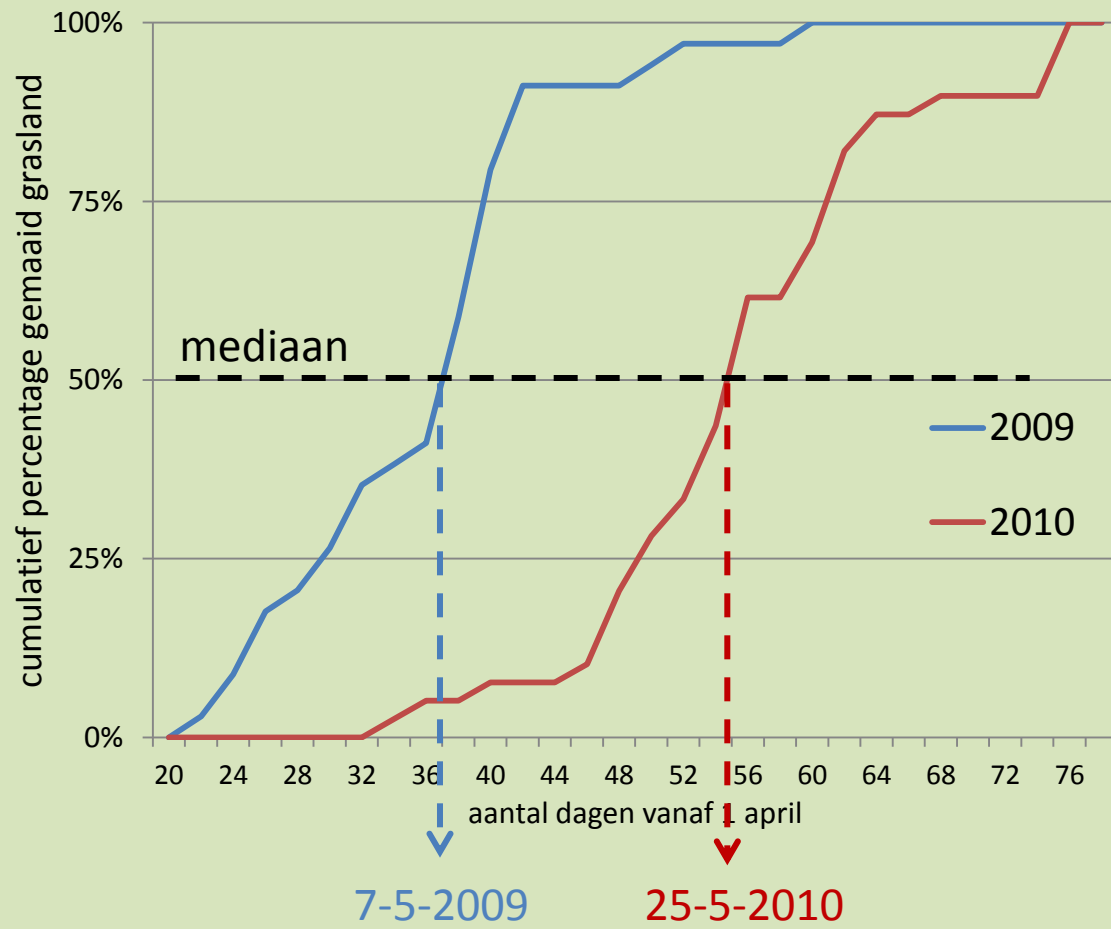
maaidatum intensief land

maaidatum eerder dan uitkomstdatum!

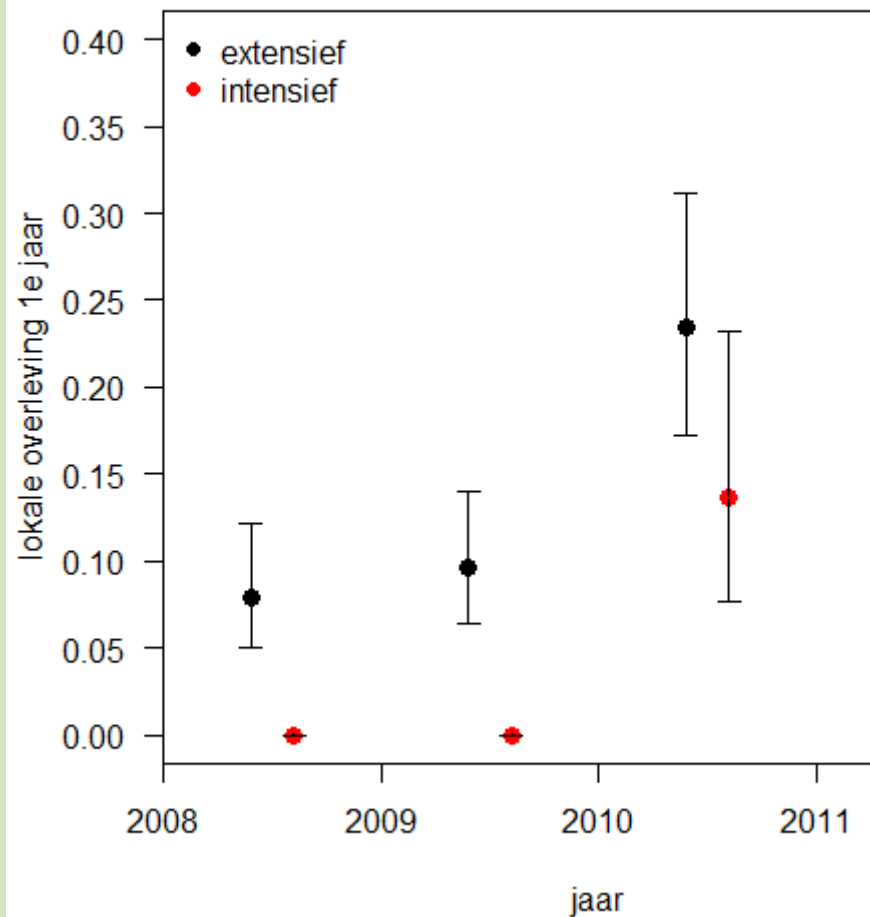
Kleijn et al. 2010

maaidatum intensief land

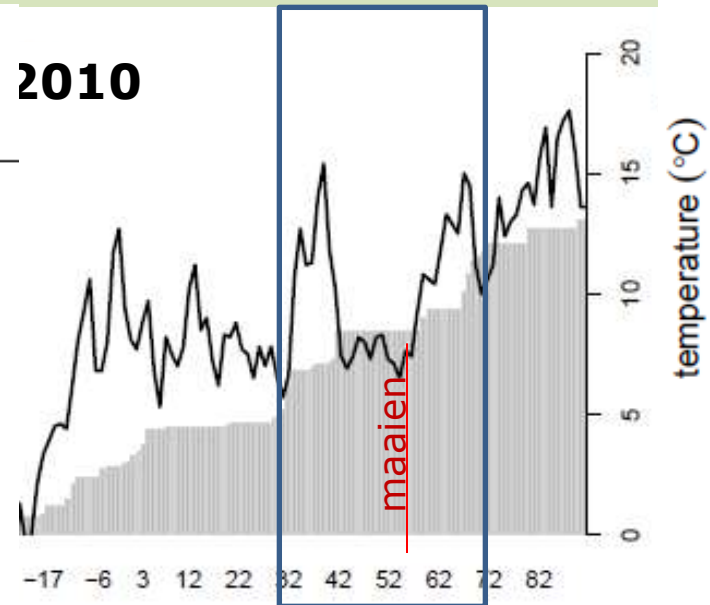

**KNMI: Op één na
zachtste lente in ruim
een eeuw**

**KNMI: Maart en april
zacht, mei zeer koel**

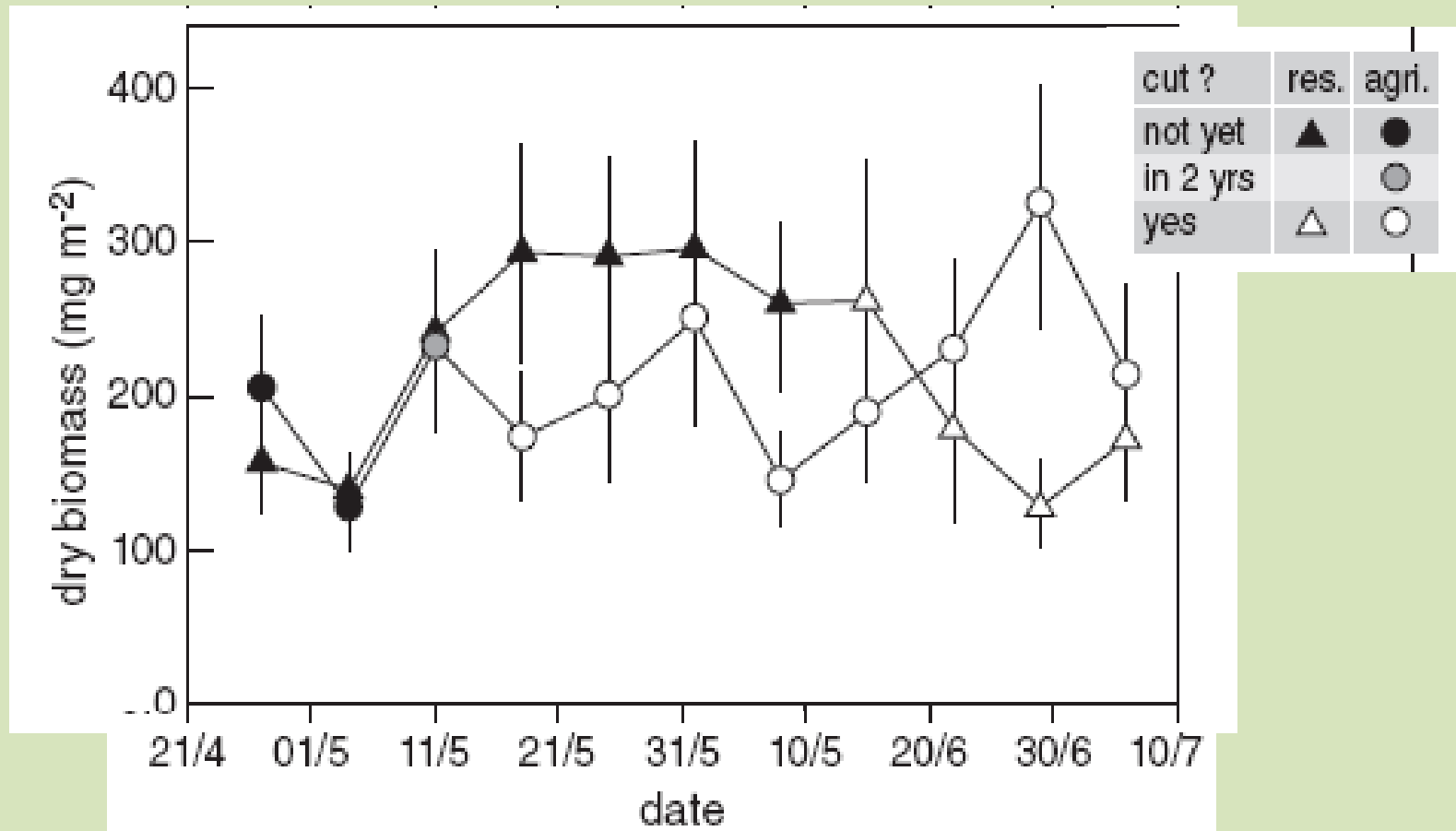

2010

**Maaidatum correleert
met kuikenoverleving
1^e jaar**

Intensief grasland = vroeg maaien = minder insecten

Intensief grasland = meer mest
= kleine insecten

Photo: Ton Nagtegaal/BirdPix

hoe meer bemesting...

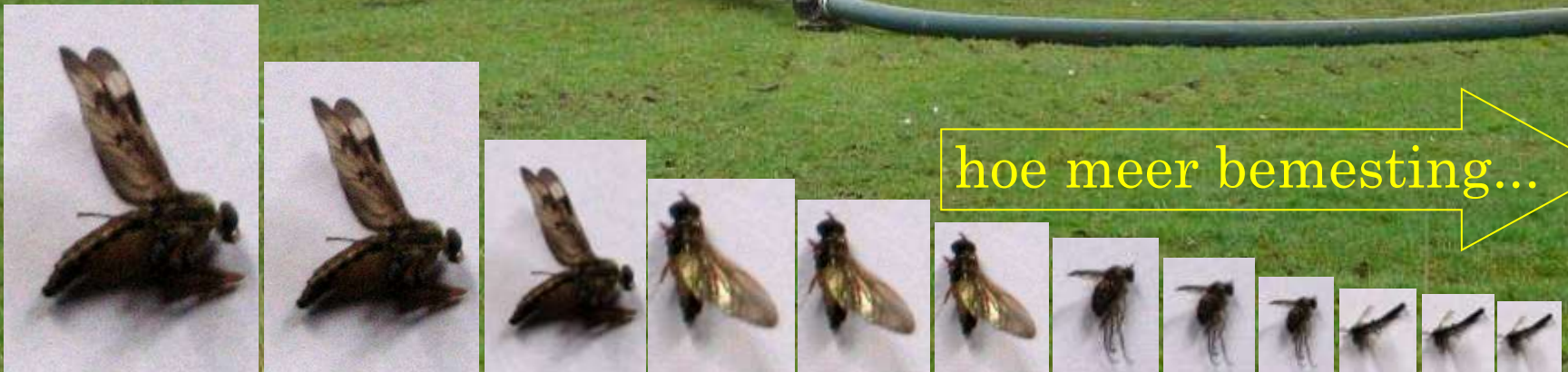
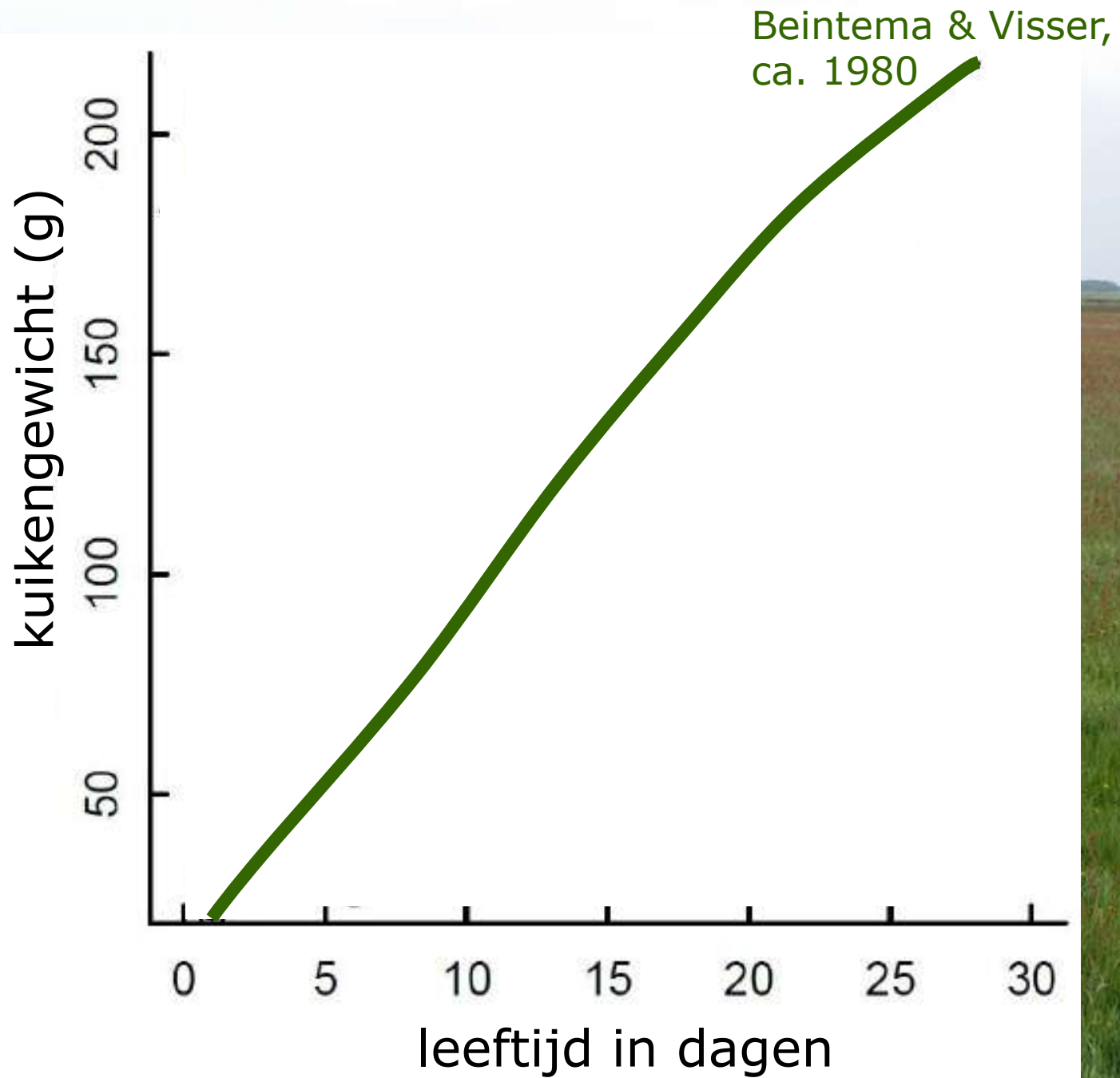
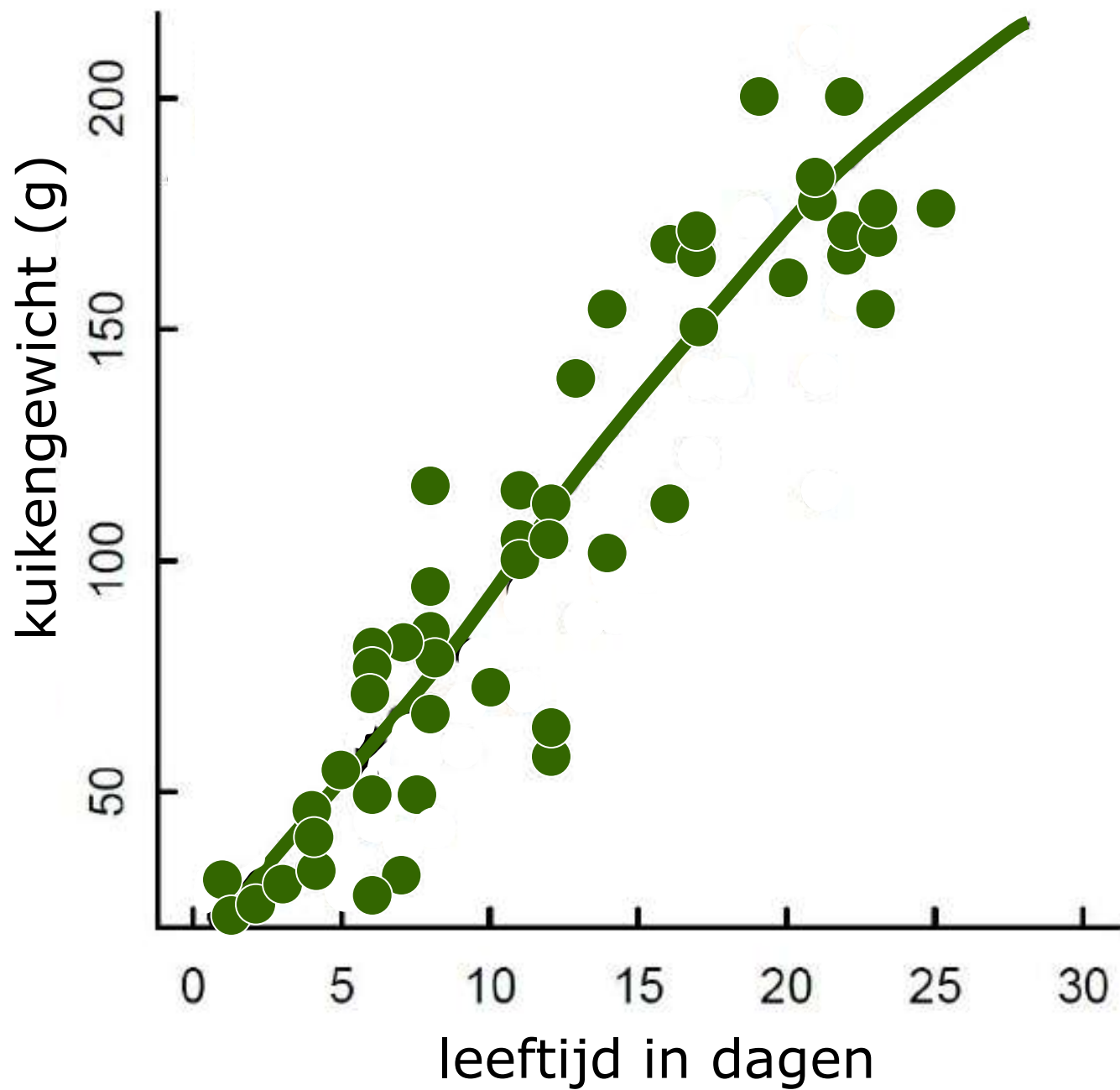
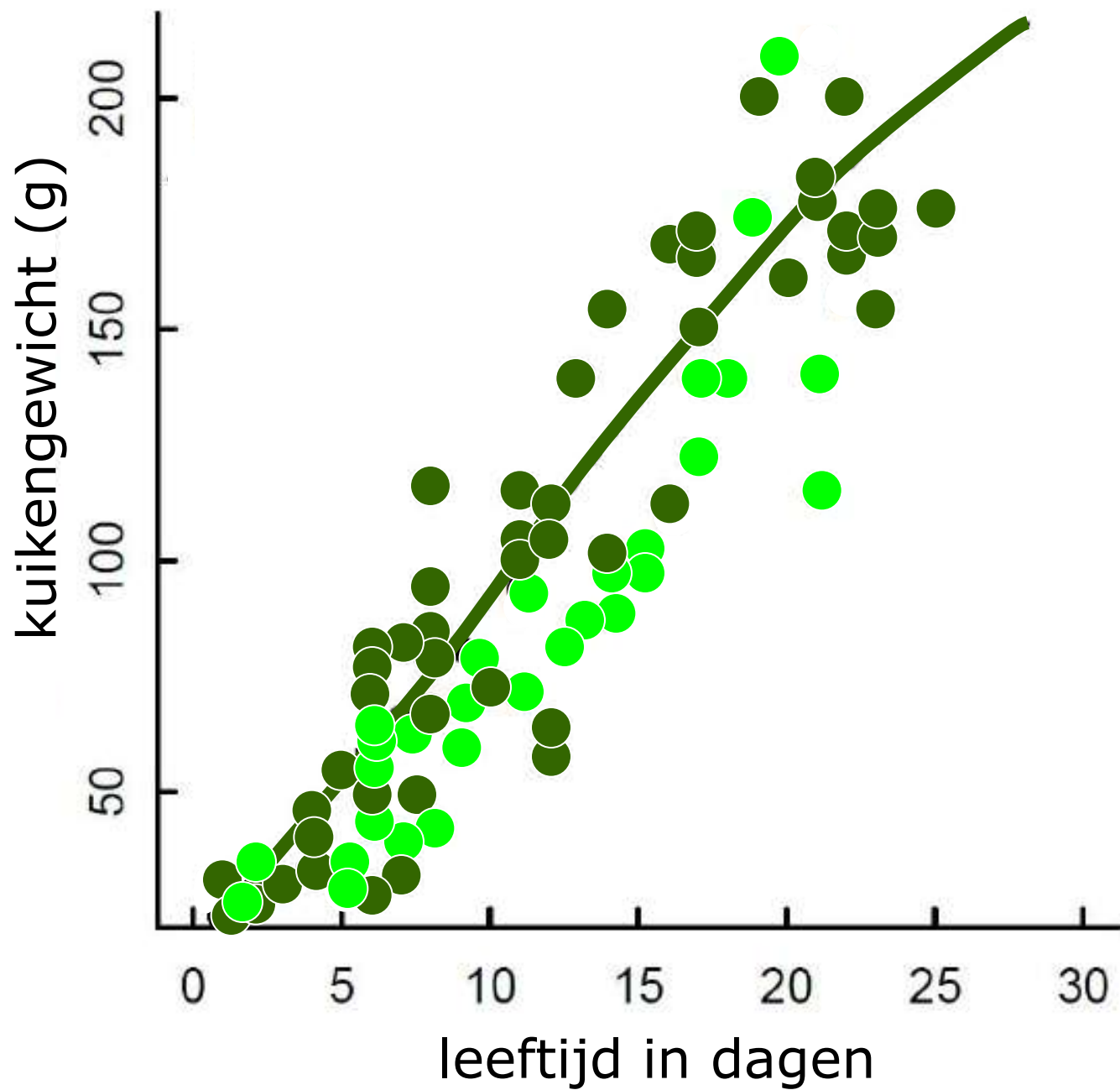

Foto: Lucie Schmaltz

Doodsoorzaken kuikens

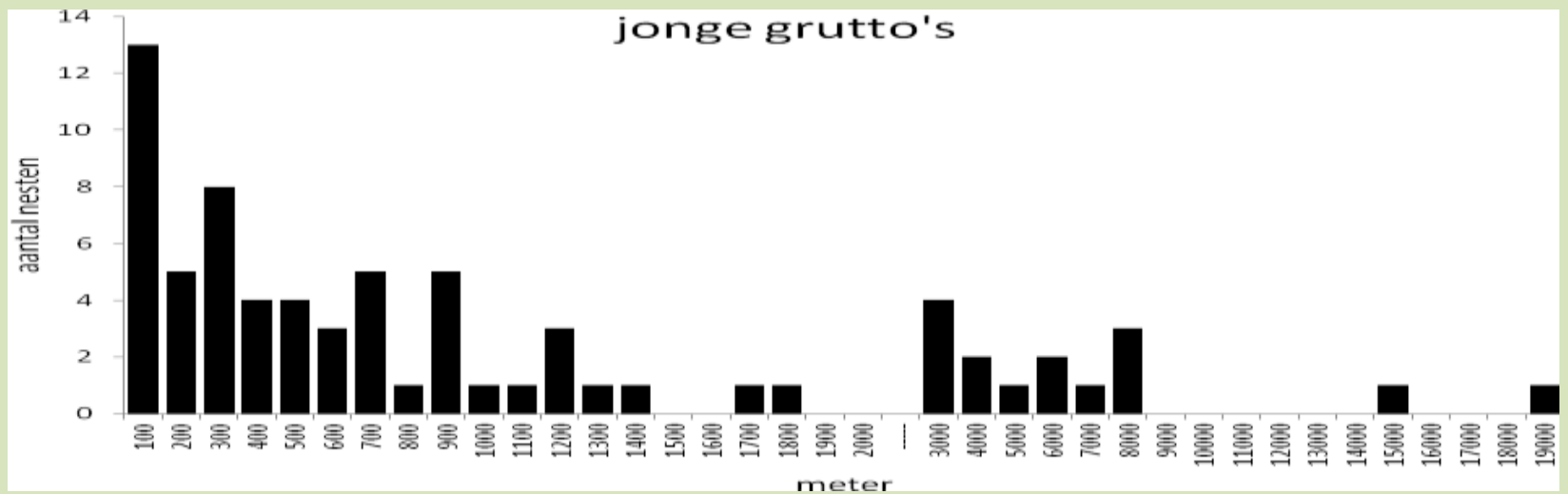
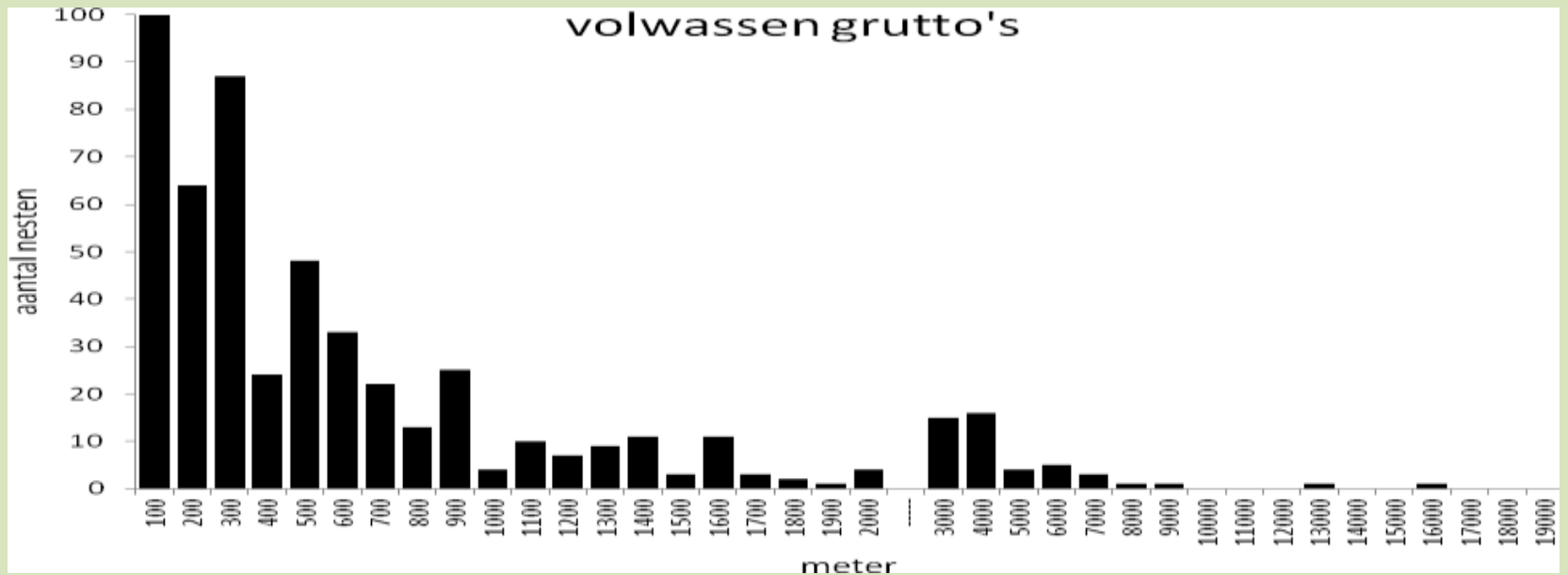
- Vroeg maaien → kuikensterfte + minder insecten (Kruk et al 1997, Schekkerman et al 2009)
- Gruttokuikens groeien beter van grote insecten; extensief land meer grote insecten (Schekkerman et al 2009)
- Slechtere conditie en verhongering op intensief land (Kentie et al 2013)
- Meer predatie op gemaaide percelen (Schekkerman et al 2009)
- Interactie tussen conditie en predatie (Swennen 1989, Schekkerman et al 2009)

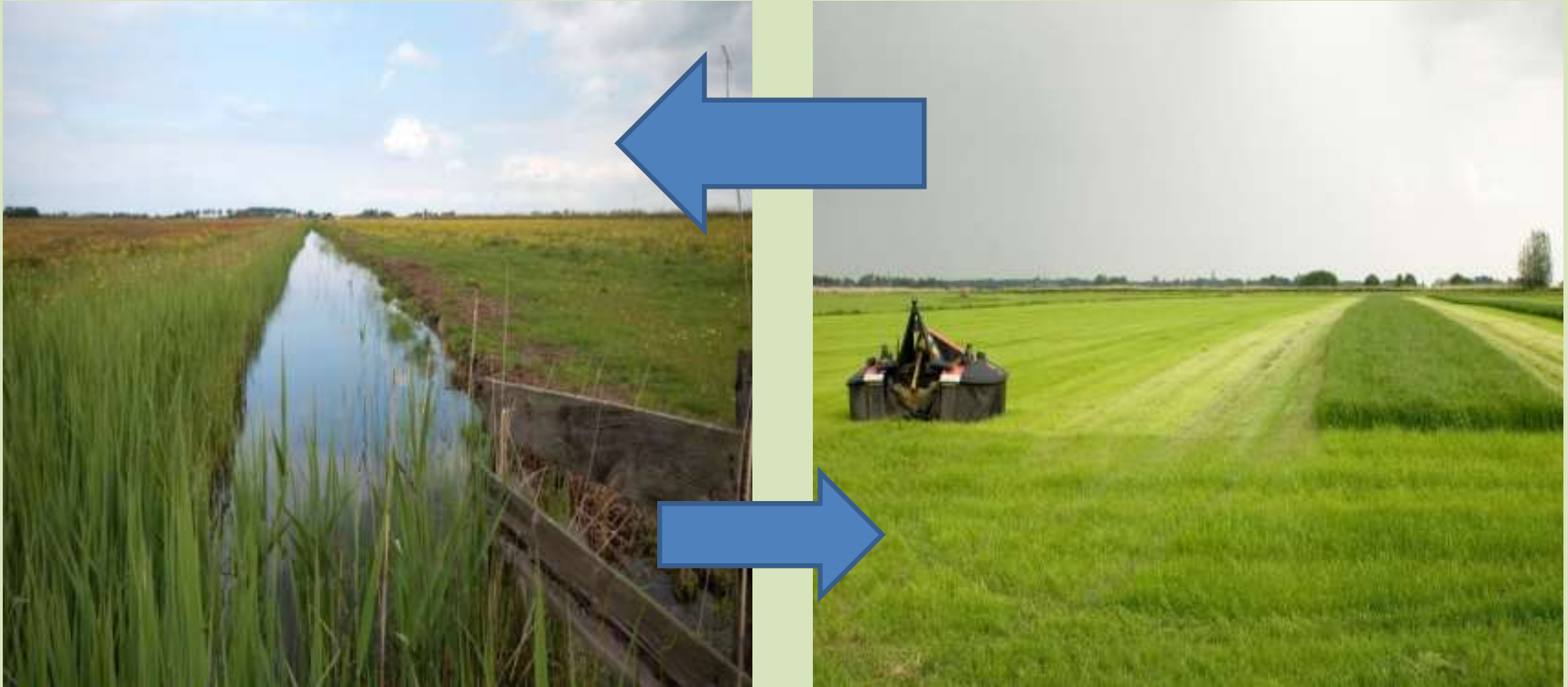
Verplaatsingen

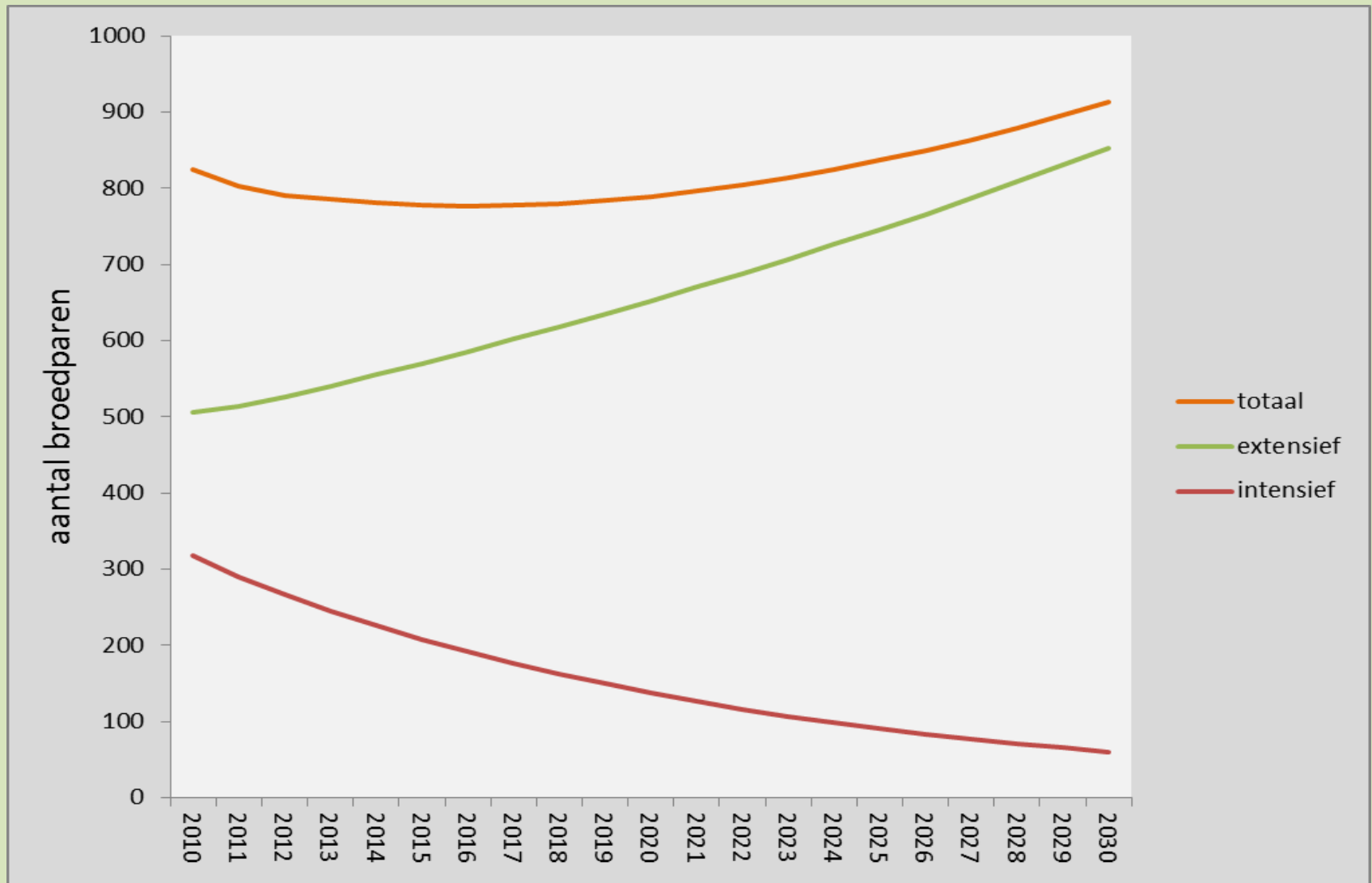
Verplaatsingen

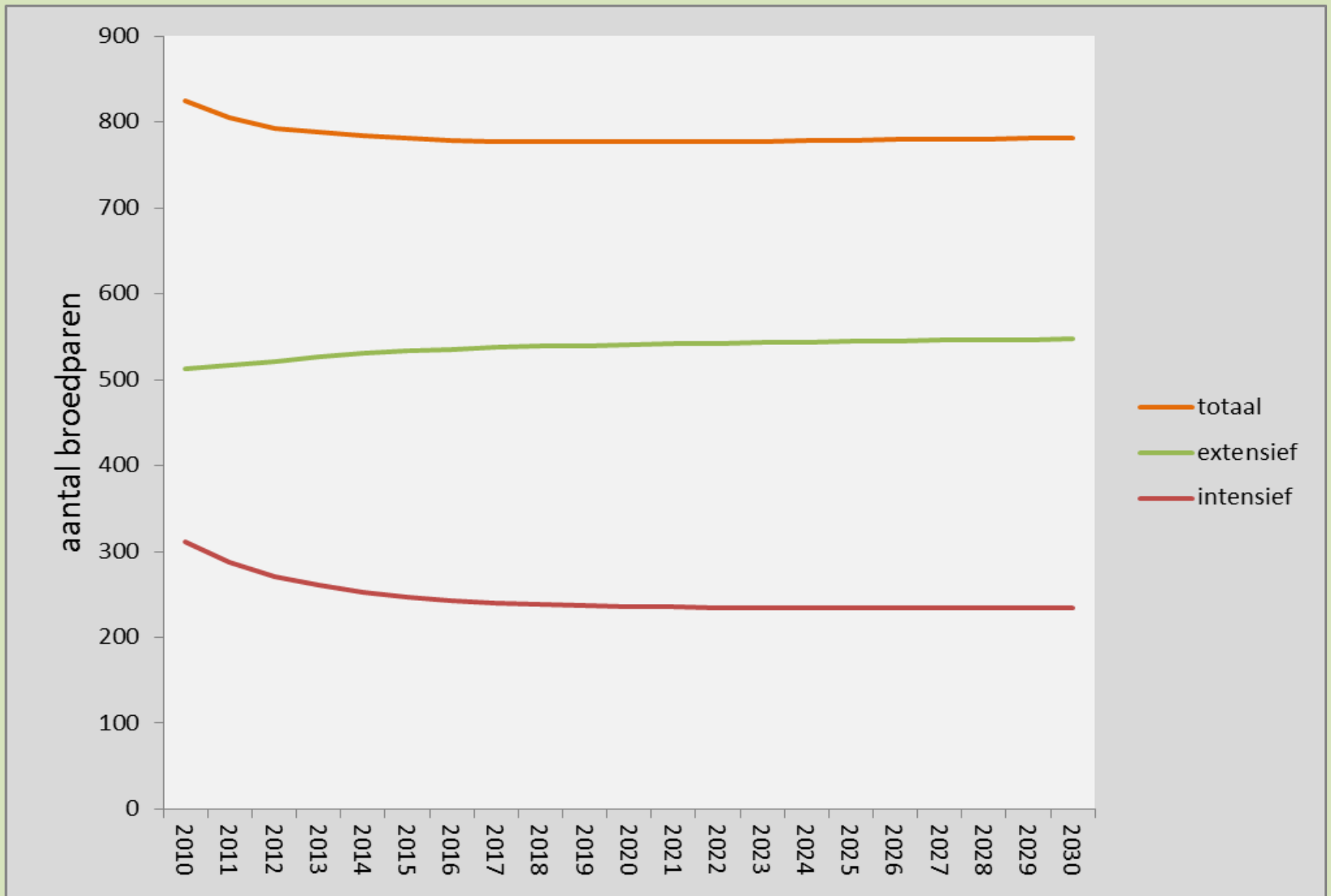
Extensief - Intensief

- Vogels op extensief land verhuizen minder ver
- Succesvolle vogels blijven dicht bij oude nestplek
- Meer verplaatsingen van intensief naar extensief, maar ook verplaatsingen andersom!

Voorspelde populatie verloop van het aantal grutto's in het studiegebied, als uitwisseling tussen gebieden geen rol zou spelen.

Populatie verloop van grutto's in Zuidwest Friesland met de gemiddelde demografische waarden gevonden intensief en extensief agrarisch land.

samenvatting

- overleving 1^e jaar lager op intensief beheerd land (inclusief beheermaatregelen zoals legselbeheer, vluchtstroken, etc)
- grote variatie in overleving 1^e jaar tussen gebieden en jaren
- maaidatum correleert met overleving 1^e jaar
- kruidenrijk land is zeer belangrijk voor kuikens (conditie en overleving)
- adulte overleving is niet het probleem, alhoewel deze sommige jaren lager is dan andere
- er is een lek van extensief naar intensief waardoor de populatie niet herstelt

Vragen?

